

Wydano na zlecenie:
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
ul. Piastowska 14
45-082 Opole
www.opolskie.pl
www.kswop.pl
www.visitopolskie.pl

ISBN: 978-83-60455-63-0

www.opolskie.pl

Teksty:
Opolmedia Agnieszka Malik, biuro@opolmedia.pl, tel. 602 73 14 55
Zdjęcia:
Agnieszka Malik, Ewa Malik, Dariusz Zieba, archiwum Gród Rycerski w Biskupicach,
UM Kędzierzyn-Koźle, UM Olesno, UMiG Praszka
Współpraca:
Janusz Wojcik, Bartosz Ostrowski, Kamila Wróbel
Wydawca:
Zakład Poligraficzny Sindruk, ul. Obr. Stalingradu 66,
45-565 Opole, www.sindruk.pl, e-mail: biuro@sindruk.pl

Śląsk Opolski • Das Oppelner Schlesien • Opole Silesia

Muzea i tradycje
Museums and traditions
Museen und Regionalkammer

Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu III Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 Instytucja Zarządzająca PROW na lata 2007 – 2013: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Publikacja opracowana na zlecenie Urzędu Marszałkowski Województwa Opolskiego

Muzea ♦ Museums ♦ Museen

Opole

W Muzeum Śląska Opolskiego można obejrzeć ekspozycje przybliżające wielokulturową historię regionu. Prezentowana jest m.in. wystawa poświęcona historii Opola. Warto również zwiedzić kamienicę czynszową.

Opole

In the Museum of the Silesia of Opole, one may admire exhibitions displaying the multicultural history of the region. Among others, an exhibition related with the history of Opole is hosted here. We also recommend visiting a tenement house.

Opole

Im Museum des Oppelnder Schlesiens kann man sich Ausstellungen anschauen, die die multikulturelle Geschichte der Region näher bringen. Dargestellt wird u.a. die Geschichte von Oppeln. Bemerkenswert ist auch das Mietshaus.

Brzeg

Renesansowy zamek zwany „Śląskim Wawelem” był rezydencją książąt brzeskich od 1311 r. Mieści się w nim muzeum zajmujące się historią Piastów Śląskich. W podziemiach znajdują się „dlańsk” sarkofagów.

Brzeg

The renaissance castle, called “The Silesian Wavel”, was a residence of Brzeg dukes from 1311. It houses a museum dealing with the history of the Silesian Piasts. In the castle vaults there are dukes’ sarcophaguses.

Brzeg

Das Renaissance Schloss, sog. „Schlessischer Wavel”, war bis 1311 Residenz der Herzöge aus Brzeg. Dort befindet sich das Museum für die Geschichte der Schlesiens Piasten. Im Keller-geschoß befinden sich Sarkophage mit herzoglichen Überresten.

Głogówek

Muzeum Regionalne w Głogówku jest jednym z najstarszych na Opolszczyźnie, jego początki sięgają XIX w. Dziś szczyty się m.in. malstwem Jana Cybisa, wystawą etnograficzną „Izba u Starki” czy sąją koncertową.

Głogówek

The Regional Museum in Głogówek is one of the oldest in the Opole region, its origins date back to the 19th century. Today, the museum boasts about Jan Cybis’ paintings, ethnographic collection “Starko’s Chamber” and a concert hall.

Głogówek

Das Regionalsmuseum in Głogówek gehört zu den ältesten in Op-pelner Schlesien und geht auf den 19. Jahrhundert zurück. Heute befinden sich dort u.a. die Malerei von Jan Cybis, eine ethno-graphische Ausstellung „Izba u Starki”, „Großmutterstube” oder ein Konzertsaal.

Głubczyce

Muzeum Ziemi Głubczyckiej ulokowane jest w odrestaurowanym ratuszu. Oprócz ciekawych ekspozycji etnograficznych, ważne miejsce zajmuje militaria z okresu plebiscytowego na Górnym Śląsku i obu wojen światowych.

Głubczyce

Museum of Głubczyce Land is located in a renovated town hall. Opole region, its origins date back to the 19th century. Today, the museum boasts about Jan Cybis’ paintings, ethnographic collection “Starko’s Chamber” and a concert hall.

Głubczyce

Das Museum des Landes Leobschütz ist in einem restaurierten Rathaus untergebracht. Neben den interessanten ethnographi-schen Exponaten sind hier Militaria aus der Zeit der Volksabstim-mung in Oberschlesien und der beiden Weltkriege von großer Bedeutung.

Góra św. Anny

Muzeum Czynu Powstańczego ma charakter monograficzny. Jego kolekcja, licząca prawie 2,5 tys. eksponatów, dotyczy głównie powstań śląskich oraz plebiscytu na Górnym Śląsku. Do wartościowych zbiorów należy zaliczyć sztandary bojowe i kombatanckie oraz pismenne rozkazy wydawane w czasie III Powstania Śląskiego. Sale wystawowe urządzone w pomieszczeniach tzw. „Domu Polskiego” w współczesnej rundzie.

St. Anne’s Mountain

The Museum of Uprising Deeds is monographic. Its collection features almost 2.500 of exhibits and concerns mainly Silesian uprisings and the plebiscite in the Upper Silesia. Valuable collections include battle and veteran’s banners, written orders given during the 3rd Silesian Uprising. The exhibition was hosted in rooms of the so-called “Polish House” and in a contemporary rounda.

Sankt Annaberg

Das Aufstandsmuseum hat einen monographischen Charakter. Seine Sammlung zählt fast 2,5 Tsd. Exponate, die hauptsächlich den schlesischen Aufständen und der Volksabstimmung in Oberschlesien gewidmet sind. Zu den wichtigsten Sammlungen gehören die Kampf- und Kombattantenfahrnen sowie schriftliche Befehle, die während des 3. Schlesienschen Aufstands erteilt wurden. Die Ausstellungsäle befinden sich in den Räumen des sog. „Polnischen Hauses” und in der heutigen Rundte.

Kędzierzyn-Koźle

Muzeum Towarzystwa Ziemi Kozielskiej mieści się w zabytkowej baszcie. Podziwiać można w niej m.in.: eksponaty archeologiczne, etnograficzne, kolekcję starych mebli, zegarów, sztafardów.

Kędzierzyn-Koźle

The Museum of Koźle Land Society was arranged in a historic tower. It displays, among others, archaeological and ethnographic exhibits, a collection of old furniture, clocks and flags.

Kędzierzyn-Koźle

Das Museum der Gesellschaft des Coseler Landes ist in einer historischen Bastie untergebracht. Da kann man u.a. archäologi-sche Funde, ethnografische Exponate sowie eine Sammlung von alten Möbeln, Uhrwerken und Fahnen bewundern.

Opole

Muzeum Wsi Opolskiej zajmuje obszar 10 hektarów, na którym znajduje się ok. 50 obiektów przeniesionych z opolskich wsi. Do najstarszych należą dłała z 1745 roku czy też drewniany kościół z Głęboczowa z 1613 r.

Opole

The Museum of Opole Countryside, with the area of 10 hecta-res, has approximately 50 facilities transferred from the villages of Opole. The oldest ones include a cottage from 1745 and a wooden church from Głęboczow dating back to 1613.

Opole

Das Museum des Oppelner Landes erstreckt sich auf 10 Hektar. Auf dieser Fläche sind 50 Objekte, die aus Oppelnder Dörfern zu diesem Standort verlegt wurden, zu besichtigen. Zu den ältesten gehören eine Hütte von 1745 und eine Schrotlochkirche aus Gie-boszw z 1613.

Muzea ♦ Museums ♦ Museen

Kluczbork

Muzeum im. Jana Dzierżon poświęcono pszczelarstwu. Można zobaczyć w nim jeden z najstarszych zabytków pszczelarstwa w Europie, jakim jest kawałek drzewa bartnego z X w., ulę figurat-ne czy dawne wnętrza śląskie.

Kluczbork

The Jan Dzierżon Museum is devoted to apiculture. It houses one of the oldest monuments of apiculture in Europe, i.e. a piece of bee-keeping tree from the 10th century, figurative beehives or old Silesian interiors.

Kluczbork

Das Jan-Dzierżon-Museum ist der Imkerei gewidmet. Da kann man sich eine der ältesten Sehenswürdigkeiten im Bereich Imke-rirei in Europa ansehen. Es ist ein Fragment des Waldbienennests aus dem 10. Jahrhundert. Außerdem gibt es Bienenstock-Holz-figuren oder ehemalige schlesische Innenräume zu besichtigen.

Łambinowice

Centralne Muzeum Jeńców Wojennych obejmuje teren dawnego poligonu wojskowego. W czasie II wojny światowej był to naj-większe oboz jeńców w Europie. Przechowywały się tam trzy cmentarze.

Łambinowice

The Central Museum of Prisoners of War is situated on the for-mer training ground area. During World War II, it was the biggest prisoner-of-war camp in Europe. Fragments of Salag, guardroom and three cemeteries have been preserved.

Łambinowice

Das Zentrale Kriegsgefangenenmuseum umfasst das Gelände des ehemaligen Truppenübungsplatzes. Im 2. Weltkrieg war das das größte Gefangenenerlager in Europa. Übrig geblieben sind Stüke von Salagen, die Wachstube und drei Friedhöle.

Nysa

Muzeum mieści się w pałacu z XVI w. zwanym biskupim. Słynie m.in. z unikalnej kolekcji malarstwa europejskiego oraz wnętrz mieszkalnych z przełomu XIX/XX w. Na dziedzińcu organizowane są imprezy kulturalne.

Nysa

The museum is placed in the so-called bishop’s palace from the 17th century. It is famous for the unique European painting collection and residential interiors from the turn of the 19th and 20th centuries. In the courtyard, many cultural events are held.

Nysa

Das Museum ist im Schloss aus dem 17. dem sog. Bischofs-schloss untergebracht. Es ist u.a. für die außergewöhnliche Sam-mlung der europäischen Malerei und der Innenräume aus dem 19. und 20. Jahrhundert bekannt. Auf dem Innenhof finden Kulturveranstaltungen statt.

Olesno

Muzeum regionalne im. Nikodema Jaronia składa się z części archeologicznej, etnograficznej i historycznej. Ciekawością są dokumenty z XVI w., stroje ludowe czy w pełni wyposażona izba mieszkalna.

Olesno

The Nikodem Jaron regional museum comprises archaeological, ethnographic, and historic sections. Its attractions include docu-ments from the 16th century, folk costumes, or fully furnished living premises.

Olesno

Das Nikodem-Jaron-Regionalsmuseum besteht aus einer archäologischen, ethnografischen und historischen Abteilung. Ein interessantes Exponat sind Urkunden aus dem 16. Jahrhundert, Volkstrachten und eine vollkommene ausgestattete Wohnstube. Kulturveranstaltungen statt.

Opole

Muzeum Diecezjalne gromadzi największe zbiory sztuki sakralnej na Opolszczyźnie. Zachwycają szaty liturgiczne, gotyckie rzeźby, bogata kolekcja naczyni liturgicznych czy zabytkowe księgi.

Opole

Diocesan Museum gathers the largest collection of religious art in the Opole region. Visitors can admire liturgical vestments, gothic sculptures, rich collection of liturgical containers and historic books.

Opole

Das Diözesanmuseum sind die größten Sammlungen der sa-kralen Kunst im Oppelner Land vertreten. Man kann sich von liturgischen Gewändern, gotischen Skulpturen sowie von einer reichen Sammlung liturgischer Devotionalien und alter Gottes-dienstbücher beeindrucken lassen.

Paczków

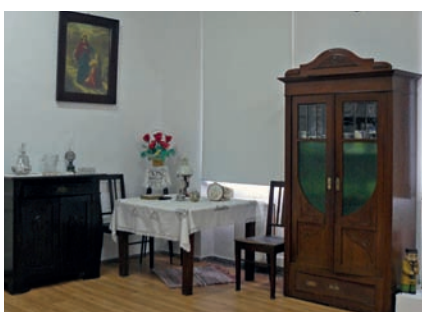
Muzeum Gazownictwa gromadzi eksponaty w starym budynku gazowni. Wśród nich znajduje się 600 gazomierzy, zabytkowe urządzenia do produkcji gazu miejskiego czy sprzęty domowe, które używały gaz.

Paczków

Gas Industry Museum houses exhibits in an old gasworks bu-ilding. They include 600 gas meters, historic equipment for municipal gas production and gas-fuelled household appliances.

Paczków

Das Gasmuseum stellt seine Exponate im alten Gaswerk aus. Unter diesen sind 600 Gasmähler, historische Gassteuervoräte und gasbetriebene Haushaltsgegenstände zu nennen.

Praszka

Muzeum w Praszce posiada wystawę stałą, prezentującą wyposa-żoną aptekę z zachowanymi receptami wystawionymi przez miej-scowych lekarzy. Do ciekawych ekspozycji należy też „Przyroda z okolic Praszki”.

Praszka

The museum in Praszka has a permanent exhibition display-ing a pharmacy with fittings and preserved prescriptions written by local doctors. “Nature from the surroundings of Praszka” is an interesting exhibition as well.

Praszka

Das Museum in Praszchou hat eine permanente apothekarische Ausstellung mit Originalausstattung und Originalrezepten, die von den örtlichen Ärzten ausgestellt worden sind. Sehr interes-sant ist auch der Raum mit der „Natur aus dem Umland von Praszka”.

Prudnik

Muzeum Ziemi Prudnickiej składa się z kilku części. Wystawa historyczna i etnograficzna znajduje się w zabytkowym budyńku, do którego przylegała wieża z XV w. Nieopodal jest Centrum Tradycji Tkackich.

Prudnik

Museum of the Prudnik land consists of several parts. Historical and ethnographic exhibition is hosted in an antique building to which 15th century towers adjoin. Weaving Tradition Centre is nearby.

Prudnik

Das Museum des Neustädter Landes setzt sich aus mehreren Abteilungen zusammen. Die historische und ethnografische Exposition befindet sich in einem historischen Gebäude, an dem Festungsurne aus dem 15. Jahrhundert angrenzen. In der Nähe kann man am Zentrum der Gewebetraditionen vorbeigehen.

Izby regionalne ♦ Regional exhibition rooms ♦ Regionalkammer

Daniec

W Regionalnej Izbie Śląskiej im. Konrada Mientusa setki eks-ponatów zgromadził miednik regionu Konrad Mientus. Można podziwiać m.in.: stroje śląskie, stary sprzęt górniczy, eksponaty sakralne.

Daniec

In the Konrad Mientus Silesia Regional Chamber, Konrad Mien-tus, Hunter of the region, collected hundreds of exhibits. One can admire national, Silesian costumes, old firefighting equipment, sacred exhibits, and many others.

Daniec

In der Regionalen Schlesiensammer wurden vom Heimatkundler, Konrad Mientus, Schunder von Exponaten zusammengestellt. Die Kammer trägt seinen Namen. Bewundern kann man hier u.a. die schlesische Tracht, alte Feuerlöschgeräte, Sakralexponate.

Kuniów

Izba Pamięci Regionalnej i Rzemiosła stworzono w zabytkowych budynkach dawnej piekarni oraz kuchni. Wyposażono je w oryginalne narzędzia, sprzęty gospodarstwa domowego czy stroje ludowe.

Kuniów

The Regional Exhibition and Craft Room was created in historic buildings of the former bakery and smithy. They were furnished with original tools, household appliances, or folk costumes.

Kuniów

Die Regional- und Handwerksstube wurde in einer alten Schmiede und Backerei untergebracht und mit historischen Ausstellungs-stücken sowie Volkstrachten ausgestattet.

Ligota Turawska

Izba regionalna założono w 2004 r. Mieszkańcy zebrali zabytkowe przedmioty, których nikt już nie używa, jak maszynice czy rasta lampowe. Wokół ich zaprezentowano dawne narzędzia i maszyny rolnicze.

Ligota Turawska

The regional exhibition room was established in 2004. Inhabi-tants collected antique objects, which are not used any more, e.g. churns and vacuum tube radios. Antique tools and farm machines were displayed around the room.

Ligota Turawska

Die Dorfregionalkammer wurde 2004 errichtet. Die Einwohner haben alle, nicht mehr gebrauchte Haushaltsgegenstände, wie ehemalige Buttermaschinen oder Rührmengenliger eingesam-melt. Rings um die Kammer wurden Exponate ausgestellt, die mit Feldarbeiten oder dem Dorfhandwerk verbunden sind.

Maciejów

Pałac w stylu klasycystycznym zaprojektował Carl Gotthard Langhans, twórca Bramy Brandenburskiej w Berlinie. Wnętrza zozbą mowlidwa rzeźbienn z XVIII/XX w. i zachowane wyposażenie sprzed 1939 r.

Maciejów

The regional exhibition room, the creator of the Brandenburg Gate in Berlin, designed a palace in this kind in Europe. Kon-struction and a historical exhibition is located in the building, and its residential premises were nowadays as an exhibition room.

Maciejów

Das Klassizistische Schloss wurde von Carl Gotthard Langhans, dem Schöpfer des Brandenburger Tors in Berlin entworfen. In den Innenräumen sind Wände mit Malereien aus dem 18. und 19. Jahrhundert dekoriert. Die Originalausstattung aus der Vorfrü-zeit ist erhalten geblieben.

Paczków

Dom Kąt z XVII w. zamieszkiwał kat z rodziną. Teraz w zabytko-wym budynku mieści się punkt informacji turystycznej, wystawa historyczna, a z izbie pamięci oddzwonno wnętrze mieszkalne.

Paczków

In the 18th century, the Executioner’s House was inhabited by an executioner and his family. Nowadays, a tourist information centre and a historical exhibition is located in the building, and its residential premises were nowadays as an exhibition room.

Paczków

Im Jahre 1780 wohnte im 18. Jahrhundert der Henker mit seiner Familie. Heute befinden sich in dem Gebäude die Touri-steninformation und eine historische Ausstellung. In einer Stube wurde der Wohnungszum wieder hergestellt.

Prószków

Muzeum kowalstwa powstało w kuchni, która należy do najstar-szych tego typu obiektów w Polsce. Jej tradycja sięga 1789 r., kiedy ziemian wladatń Pródzko-wskich. W kuchni można wypić monetę o nominalie 1/3 dukata.

Prószków

Smithery museum was arranged in a smithy which is one of the oldest facilities of this kind in Poland. Its tradition dates back to 1789 when the Prószkowscy family ruled this land. A coin with a face value of 1/3 ducat may be minted in the smithy.

Prószków

Das Schmiedemuseum wurde in einer alten Schmiede ein-gerichtet, die als die älteste in Polen gilt, denn ihre Tradition geht in das Jahr 1789 zurück, als hier das Geschlecht Prószkowski waltete. In der Schmiede kann man sich eine Münze vom Wert 1/3 eines Dukats prägen lassen.

Prudnik

Od 1954 r. władze PRL, prawie przez rok w klasztorze franciszka-nów wędził prymas Siedera Wyszyński. Dziś kłone udostrę-pniona jest turystom. Warto zatrzymać się przy Grocie Lurdzkiej z 1904 r.

Prudnik

In 1954, the Polish People’s Republic authorities imprisoned the primate Siedera Wyszyński in a Franciscan monastery for almost a year. Today, the cell is available for sightseeing. We recommend stopping at Lourdes Cave of 1904.

Prudnik

Im Jahre 1954 hielten im Franziskanerkloster die Machthaber der Volksrepublik Polen mehrere Monate lang den Primas Siedera Wyszyński gefangen. Heute und die Gefängniszelle für Touristen zur Verfügung gestellt. Sehenswert ist auch die Lourdesgrötte von 1904.

Zagwizd

Wielu słynie z Regionalnej Izby Muzealnej, powstałej w zabudo-waniach zabytkowej huty żelaza, obok której przepływa Budkow-iczanka oraz ogrodu botanicznego. Znajduje się w Słobrawskim Parku Krajoobrazowym.

Zagwizd

The village is famous for Regional Museum Chamber arranged in the buildings of the historic ironworks next to Budkowiczanka River and a botanic garden. It is located in Słobrawski Landscape Park.

Zagwizd

Die Ortschaft ist bekannt für den Regionalen Museumssaal, der in dem ehemaligen Eisenhüttenwerk eingerichtet wurde. Daneben fließt der Fluss Budkowiczanka. Anschließend kann man auch den angrenzenden Botanischen Garten bestaunen, der sich in dem Landschaftspark Stoberau befindet.

Zabytki techniki ♦ Monuments of technology ♦ Technische Denkmäler

Browarnictwo

Opolszczyzna słynie z bogatych tradycji browarskich sięgających czasów średniowiecznych. Jednym z najstarszych w Polsce jest browar w Namysłowie. Do dziś funkcjonuje głubczycki browar założony w 1856 r.

Brewing Industry

The Opole Countryside is famous for its rich brewery traditions dating back to the medieval times. One of the oldest breweries in Poland is located in Namysłow. The Głubczyce brewery, founded in 1856, has been functioning until present.

Brauereien

Oppelner Schlesiens ist wegen seiner reichen Brauereitraditionen berühmt. Die Opole Countryside is famous for its rich brewery traditions dating back to the medieval times. One of the oldest breweries in Poland is located in Namysłow. The Głubczyce brewery, founded in 1856, has been functioning until present.

Dąbrówka Górna

Ciekawością kompleksu pałacowego, przebudowanego w XX w., jest świetnie zachowany spiżnicz. Tut obok ocalałego zabytku techniki znajduje się staw i źródełko św. Jadwigi.

Dąbrówka Górna

An interesting fact about the palace complex, converted in the 20th century, is a perfectly preserved granary. Next to the su-rvived technology monument there is a pond and a small St. Jadwiga spring.

Dąbrówka Górna

Eine Besonderheit der im 20. Jahrhundert umgebauten Schloss-anlage ist die im hervorragenden Zustand erhaltene Speicher. Gleich neben diesem technischen Denkmal befinden sich ein Teich und die St.-Hedwig-Quelle.

Kanał Gliwicki

Atrakcją Kanału Gliwickiego w Kędzierzynie-Koźlu o długości 40 km jest zabytkowa ręczna ślaza oraz stary basen portowy. W czasie żeglugi podziwiać można szluzę, np. w Sławęcicach czy Rudzicach.

Gliwice Canal

One of the attractions of Gliwice Canal in Kędzierzyn-Koźle, which is 40 km long, is a historic, manual lock and an old port basin. During navigation, one can admire locks, e.g. in Sławęcice or Rudzice.

Gleiwitzer Kanal

Eine Attraktion des 40 Km langen Gleiwitzer Kanals in Cosel ist die auf historische, manuell gesteuerte Schleuse und ein alter Hafenbecken. Beim Segeln kann man die Schleusen, z.B. in Sławentzitz (Sławęcice) oder Rudzitz (Rudzice) bewundern.

Nysa

Król Prus Fryderyk II postanowił zmienić miasto w rajnowocze-szanie twierdzę Europy ze wszystkich miast umocnień: fortem wodnym, redutą czy kopniem. Do zwiedzania udostrępniono m.in. bastion św. Jadwigi.

Nysa

King of Prussia, Frederick II decided to transform the town into the most modern fortress in Europe with all types of fortifications: a water fort, a redoubt, or a cannoner. St. Jadwiga bastion is open to visitors.

Nysa

Der preussische König Friedrich II. entschied sich, die Stadt zur modernsten europäischen Festung umzuwandeln. Sämtliche Befestigungsanlagen wurden dabei eingesetzt. Wasserforts, Redouten oder Vorsprungschancen. Betreiber ist seit seiner Zeit das St.-Hedwig-Bollwerk.